

РЕШЕНИЕ

№ 37205

гр. София, 11.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 31.10.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Владимир Николов

ЧЛЕНОВЕ: Елена Попова
Мария Стоева

при участието на секретаря Десислава Лазарова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8802** по описа за **2025** година докладвано от съдия Мария Стоева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 72, ал. 4, изр. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР). Образувано е по касационна жалба от командир на отделение при 01 РУ - СДВР, чрез юрк. К. В. - Г., срещу решение от 07.07.2025г., постановено по анд № 6302/2025г. на СРС, НО, 100 състав, с което е отменена заповед за задържане на лице рег. № 225зз-507 от 30.03.2025г., с която Г. Н. М. е задържан за 24 часа.

В касационната жалба са наведени доводи, че решението на Софийския районен съд е незаконосъобразно поради нарушение на материалния закон, допуснато съществено нарушение на процесуалните правила и при неправилно тълкуване на събраните и приобщени към делото доказателства – касационни основания по чл. 209, т. 3 АПК. Жалбоподателят поддържа, че изводите на СРС за немотивираност на акта са неправилни, като посочва, че в заповедта е формулирана правната квалификация на деянието, а от друга страна, надлежността на задържането е категорично доказана, осъществена е законосъобразно от полицейски орган и фактите са обективирани в съответните писмени доказателства, които обаче са приобщени към образуваната преписка № 225 ЗМК-653/2025г. по описа на 01 РУ - СДВР. По тези съображения счита, че изводите за невъзможност на лицето да разбере причините за задържането, респективно за нарушаване на правата му, са необосновани. Твърди, че в конкретния случай са налице посочените предпоставки, поради което следва да се приеме, че заповедта е в съответствие с практиката по приложение на чл. 5, § 1 КЗПЧОС. По подробно изложените в жалбата

съображения се прави искане за отмяна на обжалваното решение, като издадената заповед за задържане бъде потвърдена като законосъобразна. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание касаторът не се явява, представлява се от юрк. А., която поддържа касационната жалба и претендира да бъде уважена по съображения, изложени в нея.

Ответникът по касационната жалба с представения писмен отговор на жалбата, както и в съдебното заседание, чрез адв. Б., оспорва жалбата и прави искане за оставянето ѝ без уважение. Претендира се присъждане на разносните по делото.

Представителят на С. градска прокуратура счита касационната жалба за неоснователна, а обжалваното решение на Софийския районен съд - за правилно и законосъобразно.

Административен съд София – град, XVII касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК и от надлежна страна, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Производството по анд № 6302/2025г. на СРС, НО, 100 състав, е образувано по жалба от Г. Н. М. против заповед за задържане на лице рег. № 225зз507 от 30.03.2025г., издадена от командир на отделение при 01 РУ – СДВР, с която е постановено задържане на лицето Г. Н. М. за срок до 24 часа, считано от 17,50 часа на 30.03.2025г.

Оспорената заповед е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, като от фактическа страна задържането по чл. 72, ал. 1 ЗМВР е обосновано по следния начин: "чл. 325, ал. 3 от Наказателния кодекс, хулиганство на пътя, [населено място] на кръстовището на бул. М. Е. и ул. Г. М.". Посочено е в заповедта, че задържаното лице е освободено на 31.03.2025г., в 14,40 часа.

Видно е от представения протокол за личен обиск от 30.03.2025г., че след задържането му на лицето е бил извършен личен обиск, като са описани намерените у него вещи. С административната преписка по издаване на акта са представени като писмени доказателства само протоколът за личен обиск на лице от 30.03.2024г.; декларация за правата на задържано лице, подписана от жалбоподателя; разписка за върнати вещи от 31.03.2025 г., извлечение от книгата за задържани лица на 01 РУ – СДВР.

С обжалваното решение Софийският районен съд е отменил издадената заповед, като е приел, че е незаконосъобразна. От правна страна съдът е приел, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в същата е посочено като правно основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, но липсва фактическа обосновка на предприетата намеса в правната сфера на жалбоподателя. Приел е, че непосочването на каквито и да е фактически обстоятелства относно начина на осъществяване на въпросното деяние, станало причина за задържането на последния, е довело до ограничаване правото на защита на оспорващата страна, както и препятства възможността за извършване на съдебен контрол.

Настоящият касационен състав приема, че обжалваното решение на Софийския районен съд е валидно, допустимо и правилно.

Заповедта за задържане на лице е издадена на правно основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, според която норма полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Упражняването на правомощието по чл. 72 ЗМВР е в условията на оперативна самостоятелност и при предоставена на полицейския орган възможност да прецени, при наличие

на нормативно установените фактически предпоставки, да наложи или не принудителната административна мярка. Следователно извършваната от съда проверка при оспорване на заповед, издадена на основание чл. 72, ал. 1 ЗМВР, обхваща преценката дали административният орган е разполагал с дискреционна власт и спазил ли е изискванията за законосъобразност на административния акт, очертани в нормата на чл. 146 АПК.

Несъмнено обжалваният пред СРС административен акт е издаден от компетентен орган - полицейски орган по смисъла на чл. 57, ал. 1 ЗМВР и в кръга на предоставените му от закона правомощия. При постановяването на заповедта не се констатира допуснати нарушения на административнопроизводствените правила. Спазени са законоустановените процесуални изисквания, като на задържаното лице е разяснено правото на адвокатска защита (чл. 74, ал. 2, т. 6, б. "б" ЗМВР).

Оспорената заповед за задържане на лице е издадена, обаче, в нарушение на нормативно регламентирания императивни изисквания за съдържанието на акта, доколкото не са посочени конкретни данни, обосноваващи прилагането на принудителната административна мярка "задържане за срок от 24 часа" в хипотезата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Съгласно чл. 74, ал. 1 ЗМВР за лицата по чл. 72, ал. 1 се издава писмена заповед за задържане, а според чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР заповедта следва да съдържа фактическите и правни основания за задържането. За да е мотивиран от фактическа страна, актът, издаден на това основание, следва да съдържа посочване на фактите, сочещи на данни, че лицето е извършило престъпление. Данните по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР е достатъчно да са такива, че от тях да може да се направи предположение за това лицето да е съпричастно към престъпление. В заповедта за прилагане на мярката данните, послужили като основание за задържането, следва да са посочени точно, конкретно и ясно. Това е необходимо за обосноваване упражненото от органа правомощие в рамките на предоставената му дискреционна власт, както и за осигуряване на възможност на адресата на акта да защити правата си.

В разглеждания случай действително в заповедта е посочено правното основание за постановяване на задържането – чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, но от фактическа страна обжалваният акт не е обоснован с наличие на данни за извършено от жалбоподателя престъпление. Даденото словесно описание и посочването на правна норма не съответства на изискването в заповедта за задържане да са посочени осъществилите се факти, които са обосновавали необходимостта от прилагане на принудителната административна мярка по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, за да извърши съдът служебно дължимата преценка за наличие на данни за извършено от задържаното лице престъпление като материалноправно основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР за законността на задържането. Константна е съдебната практика, че и излагането на несъответни и ирелевантни мотиви, като фактическо основание за издаването на административния акт, следва да бъде приравнено на липса на изискуемите се от закона мотиви за обосноваване наличието на материалноправни предпоставки за упражняване на предоставена от закона компетентност и съответно води до нарушаване на императивното изискване за съдържание на акта по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. В контекста на практиката на ЕСПЧ формалното посочване на законовата хипотеза за постановяване на задържането по чл. 72, ал. 1 ЗМВР не е достатъчно, за да се счита изпълнено изискването на чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР за посочване на основанията за задържането.

Гореизложеното налага извода, че за обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие в рамките на неговата дискреционна власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, е следвало в заповедта за задържане по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР да са описани конкретни фактически обстоятелства, обуславящи издаването на заповед за задържане за срок от 24 часа в приложената от полицейския орган заповед

хипотеза. В този смисъл не е достатъчно заповедта за задържане да съдържа само позоваване на приложимите разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия/бездействия на задържаното лице, релевиращи наличието на фактически основания за задържането, като трайно ЕСПЧ приема, че при липсата на конкретна фактическа обосновка на необходимостта от задържането, задържането се явява несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол. В оспорената заповед липсват обективирани каквито и да е било факти и обстоятелства, релевиращи наличието на конкретни и обективни данни, сочещи на съществуването на обосновано подозрение за извършване на конкретно престъпление от жалбоподателя.

Настоящият съдебен състав намира, че заповедта не е и косвено мотивирана чрез материалите от административната преписка. В ТР № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд е посочено, че "мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време с издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива".

Несъмнено мотивите към акта могат да бъдат изложени и отделно от самия него, което, като не е осъществено така, че в достатъчна степен да са защитени правата, свободите и законните интереси на лицето, води до неспазване на законоустановената форма на атакувания административен акт.

В тази връзка следва да се отбележи, че мотивите на индивидуалния административен акт следва да се съдържат в него или в нарочен документ, съпътстващ неговото издаване, но това може да стане само след изрично препращане към този документ и след предоставяне на възможност на лицето да се запознае с него - в този смисъл са задължителните указания, дадени с цитираното ТР № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС. В случая в Заповед за задържане на лице с рег. № 2253з-507/30.03.2025г. не е цитиран какъвто и да е документ, който да се счита неразделна нейна част, както и не са налице данни да са съставени такива документи, с които задържаното лице да е запознато.

Предвид изложеното настоящият касационен състав приема, че не е изпълнено законовото изискване по чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР за посочване в заповедта по чл. 72, ал. 1 ЗМВР на основанията за прилагането на принудителната административна мярка "задържане за срок от 24 часа", което представлява основание по смисъла на чл. 146, т. 2 АПК за отмяна на оспорения административен акт като незаконосъобразен.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че съгласно чл. 4, ал. 2 вр. чл. 6, ал. 2 АПК административните актове се издават за целите, установени от закона, като не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която се издават. Задържането за срок до 24 часа по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР представлява принудителна административна мярка по см. на чл. 22 ЗАНН, според която норма принудителните административни мерки имат за цел предотвратяване или преустановяване извършването на нарушения, както и предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях. Във връзка с горното при прилагане на мерките по чл. 72, ал. 1 ЗМВР полицейските органи следва да съобразят и необходимостта от тяхното налагане за всеки конкретен случай. С оглед правната природа и характера на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, целта на принудителната административна мярка, обективирана в заповедта за задържане, е преустановителна и

предотвратяваща. Съдът приема, че не се установява съответствието на оспорената заповед за задържане с посочените цели, т.е., приложената принудителна административна мярка, освен фактически необоснована, се явява и несъответна на целта на закона. В конкретния случай нито е обосновано, нито е доказано, че за постигане на законовите цели е било необходимо задържането за срок до 24 часа.

На следващо място, разпоредбите на чл. 6, ал. 1 и ал. 5 АПК регламентират, като проявление на принципа за съразмерността, че административните органи трябва да упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо и да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. От доказателствата по делото е очевидно, че не е спазено изискването осъществяването на преследваната от закона цел с прилагането на ПАМ да не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

По гореизложените съображения съдът приема, че обжалваното решение на Софийския районен съд не е засегнато от пороци, съставляващи касационни основания по чл. 209 АПК, поради което следва да бъде оставено в сила.

По разноските в производството.

Независимо от изхода на делото на ответника по касация не следва да се присъждат разноси, тъй като не доказва да е сторил реално такива.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XVII касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ в сила решение от 07.07.2025г., постановено по анд № 6302/2025г. по описа на Софийския районен съд, НО, 100 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.